

Når diktaturet faller

KUNST
Tonje Gjevjon

Fra slutten av nittitallet og frem til 2009 har den såkalte «nykonseptualismen» – et begrep lansert og frontet av blant andre Jonas Ekeberg, ny redaktør for kunstkritikk.no – bygd opp et veldrevet dynasti. Ved at folk fra samme generasjon og miljø har inntatt sentrale posisjoner i viktige institusjoner, som Marta Kuzma i OCA (Office of Contemporary Art Norway), Eivind Furnesvik i Galleri STANDARD og Marit Paasche i Norsk Kulturråd og Norsk Kritikerlag, har dynastiet sørget for rikelig med midler til seg selv og nykonseptualistene.

Er det noe som kan nøre oppunder Frps fordommer, med rette, så er det dette intime dynastiet som Ekeberg har vært og fortsatt er representant for gjennom tidligere arbeid for OCA og nå som redaktør for kunstkritikk.no. Når Ekeberg nå går ut og påstår at det nye kunstmagasinet Kunstforum nær opp under Frps fordommer (kunstkritikk.no og Klassekampen 29. september), blir det helt umulig å ikke påpeke de tette båndene mellom aktørene som bekjenner seg til nykonseptualismen.

Denne ene retningen innenfor kunstfeltet har, men god drahjelp fra nevnte institusjoner, dominert kunstfeltet de siste 10–15 årene. Men ingenting varer evig, og nye plattformer kommer selvfølgelig til. Kunstforum bygger på andre grunntanker, en annen form for journalistikk og et ønske om kommunikasjon gjennom tilgjengelig språk. Det er et nødvendig tilskudd dersom kunstfeltet ønsker en reell diskusjon. Flere plattformer frigjør også kunstnerne ved at de ikke lenger må bruke krefter på tidsriktig språkføring for å få tilgang til omtale og midler.

Økt fokus på samtidskunsten gavner samtidskunsten. At flere uttrykk får spalteplass, vil berike de offentlige og private visningsrommene og gi publikum et bedre inntrykk av de varierte uttrykkene landets kunstnere utformer og eksperimenterer seg frem til.

På samme vis som det økende antall formidlere og den kulturelle skolesekken har styrket kunstfeltet og medført en økt bevissthet omkring kunst, vil Kunstforum være et supplement som vil føre til mer debatt, mer omtale av kunstprosjekter og derigjennom bidra til økt

Klassekampen 29. september

Klassekampen 30. september

kommunikasjon omkring kunstfeltet.

Ekebergs påstand om at redaktørene bak Kunstforum ønsker å avvike samtidskunsten mangler begrunnelse. Ekeberg har nemlig ikke monopol på å definere hva som

«Kunstforum er et nødvendig tilskudd dersom kunstfeltet ønsker en reell diskusjon»

skal kunne anerkjennes som samtidskunst. Samtidskunsten er den kunsten som kunstnerne lager i samtiden. Samtidskunsten består av mange uttrykk, og gjenspeiles gjennom den søknadsmassen som kontinuerlig tikker inn til for eksempel Norsk Kulturråd, på kunstnersentrene og til de mange galleriene rundt omkring i landet.

Undertegnede har de tre siste årene vært sekretær for innstillingskomiteen for Statens Utstillingsstipend i Oslo og Akershus, og jeg har gjennom denne sekretærfunksjonen fått et godt innblikk i hva kunstnere som søker om utstillingsstipend driver med i sine atelierer. Det som kommer frem gjennom disse

søknadene, er at samtidskunsten stort sett er håndverksbasert. Den består for det meste av bilder, ikke tekst, og det skorter ikke på figurative uttrykk. Det man også registrerer, er at alle uttrykk er i utvikling og at utviklingen drives frem av kunstnerne. Også de figurative.

Kunstverk er arbeider laget av kunstnere, og arbeidene kan ta alle former. Kunstkritikere, kuratorer og kunstnere må gi rom for utvikling innenfor alle de forskjellige kunstuttrykkene og teoriene. Det er kunstfeltets bredde, variasjon, diskusjons- og refleksjonsevne samt vilje til selvkritikk som fører feltet fremover. En inkluderende holdning er til beste for feltet, i motsetning til ekskludering som kun gavner noen få i en kort tidsperiode.

Etter å ha lest første

nummer av Kunstforum og fulgt med på nettsiden, er det en ting som slår meg: Jeg skjønner det jeg leser og jeg skjønner hva som blir sagt. Kunstforum ønsker å kommunisere og bli forstått av kunstnere og det kunstinteresserte publikum. Tekstene virker også å legge mer vekt på saken – kunsten – enn skribenten.

Kunstfeltet er faktisk elitistisk, og vi har lang vei å gå om vi skal klare å begrunne vår eksistens overfor befolkningen og ikke minst politikere. Kunstforum er ett skritt på veien fordi de inkluderer leserne i sitt formål. Redaktørene i Kunstforum vil og kan kommunisere omkring kunstfeltet, og det er et godt utgangspunkt.

Ekebergs kommentar på kunstkritikk.no og påfølgende uttalelser til Klassekampen er svært lite objektive. Det ligner mer på enebarnet som ikke likte å få en lillesøster og som forsøkte å kvele henne med bare hendene, mens alle så på. Jeg sier som redaktørene på det satiriske kunstnettstedet kunstkreditt.no:

It's hard to be a dictator, Jonas Ekeberg, leave it to crazy ones.

Tonje Gjevjon,
billed- og performancekunstner,
kunstkreditor på kunstkreditt.no
gjevjon@online.no
<http://tonje-gjevjon.blogspot.com/>